

УДК 343.851.055.2(477) (043.2)

Тимченко А.П., к.ю.н., доцент,
Момотюк В.О., студентка,
Навчально-науковий Юридичний інститут,
Національний авіаційний університет, м. Київ

ПОПЕРЕДЖЕННЯ ЖІНОЧОЇ ЗЛОЧИННОСТІ В УКРАЇНІ

Одним із видів злочинності є жіноча злочинність. Злочинна поведінка жінок найнегативнішим чином впливає на сім'ю і суспільство в цілому. Стан даного виду злочинності є показником морального здоров'я суспільства, його духовності, ставлення до базових загальнолюдських цінностей. Саме тому в даний час виникла потреба в постійному вивченні жіночої злочинності, виявленні факторів, які їй сприяють та у розробці заходів по запобіганню вчинення таких злочинів.

Перш за все, жінка в суспільстві повинна мати принципово інший життєвий статус. Її сили й увага мають зосереджуватися на сім'ї, дітях. Основними принципами профілактичної роботи з жінками повинні стати гуманність і милосердя, розуміння причин, які штовхнули їх на злочин чи аморальні вчинки.

Робота з попередження злочинності жінок має охоплювати сфери життєдіяльності, в яких формуються негативні риси їх особи і в яких вони частіше вчинюють злочини. Це побут і виробництво (крім сім'ї).

Як зазначає О. М. Джужа, в основі всієї профілактичної роботи повинні вирішуватись такі питання:

- забезпечення жінки роботою і заробітною платою;
- підвищення її освіти і кваліфікації;
- допомога сім'ям з дітьми;
- захист моральності, гідності і честі жінки;
- проведення соціально-виховних заходів [3, с. 242].

Велике значення має виховання «жіночності», особливо для припинення зростання насильницької злочинності серед жінок, що є великою загрозою для етичного здоров'я суспільства. Таке виховання вимагає особливої підготовленості, майстерності вихователів. Воно має починатися у сім'ї, а закріплюватися у школі.

Значну роль у профілактиці злочинності жінок відіграє допомога сім'ї, у тому числі в рамках спеціальних програм. Окрім фінансової і матеріальної, сім'ї повинні отримувати істотнішу допомогу по догляду за дітьми, термінову допомогу в кризовій ситуації (наприклад, у зв'язку з хворобою одного з її членів, у разі розпаду сім'ї), різного роду рекомендації, особливо для самотніх матерів.

Соціальна підтримка (наприклад, самотньої матері) повинна включати не лише виплату їй грошової допомоги. Не менш важливо надати їй

можливість більше заробляти, підняти соціальний престиж своєї праці, отримати вищу кваліфікацію і т.д. Як наголошує Н. А. Кулініч, серед правопорушниць - жінок більшість складають ті, заробіток яких був невеликий, які зайняті були в основному на непрестижних роботах або взагалі не працювали. Досить велика частина, зокрема, серед повій, одиноких матерів [4, с. 244].

Великий пріоритет мають проблеми злочинності, пов'язані з трудовою діяльністю жінок. Тут серед перших завдань має бути скорочення робочого дня або робочого тижня зі збереженням заробітної плати для тих, хто має дітей, введення додаткових відпусток, поліпшення умов праці, істотне скорочення кількості жінок, зайнятих на важких і шкідливих роботах. Неприпустимо використовувати працю жінок у нічні зміни (в усякому разі в сучасних масштабах). Виробнича зайнятість не повинна витіснити турботу про сім'ю, виховання дітей.

Варто погодитись з думкою А. Б. Благої про те, що в перспективі у міру зміцнення нашої економіки має бути вирішене ще одне дуже складне і таке ж важливе соціальне завдання, яке матиме велике значення для попередження жіночої злочинності. Мова йде про те, щоб надати жінці право вільного вибору: працювати або займатися громадською діяльністю, бути домогосподаркою і виховувати дітей або поєднувати усі ці заняття [1, с. 216].

Значну роль у попередженні злочинності жінок мають відігравати установи у справах неповнолітніх органів внутрішніх справ, оскільки виховна дія на дівчат-підлітків, які можуть стати на злочинний шлях, не тільки вельми гуманний, а й доволі ефективний спосіб боротьби зі злочинністю жінок. Прикладом цього може слугувати нещодавня жорстока бійка школярок, яка відбулась 2 квітня цього року. Декілька дівчат почали вимагати у двох подруг, що проходили повз них, віддати мобільний телефон. Почувши відмову, сталася запекла бійка, в результаті якої постраждала Поліна отримала струс мозку та значні побої, а стосовно тих дівчат, що били, відкрито кримінальне провадження. Тому, ми вважаємо, що, якби установи у справах неповнолітніх працювали ефективніше – уникнути таких злочинних випадків було б значно легше.

Особливу увагу по «перевихованню» жінок, які вчинили злочин, попередженню жіночої злочинності слід приділити в установах виконання покарань (УВП). Адміністрація УВП має реальну можливість ефективно впливати на процес нейтралізації, блокування, усунення злочинності у державі загалом [2, с. 32].

Підсумувавши вище сказане, можна стверджувати, що загально-соціальна профілактика жіночої злочинності полягає у:

- вдосконаленні законодавства і практики його застосування в плані гуманності й милосердя до жінок, що вчинили злочин;
- посиленні соціальної підтримки безробітних жінок (збільшенні

матеріальної допомоги, сприянні їх професійній перепідготовці, створенні додаткових робочих місць для жінок);

— поліпшенні побутових умов життя, зміцненні родини, поліпшенні умов праці жінок, щоб завантаженість на роботі не заважала догляду за дітьми чи повноцінному відпочинку;

— вихованні жіночого, а не чоловічого типу поведінки;

— організаційному і матеріальному сприянні розвитку доступних більшості жінок форм проведення дозвілля;

— проведенні культурно-виховних заходів, спрямованих на підвищення етичної, трудової, естетичної і правової культури й т. ін.

Таким чином, проблеми попередження жіночої злочинності повинні вирішуватись у руслі боротьби зі злочинністю в цілому. Її основу повинні скласти економічний розвиток держави та політична стабілізація в ній, запровадження спеціальних програм (Державна програма боротьби з жіночою злочинністю в Україні), програм підтримки сім'ї, створення спеціальних фондів (Фонду допомоги жінкам). Також, ми переконані, що необхідним є прийняття Закону України «Про профілактику злочинів».

Література

1. Блага А. Б. Жіноча корислива насильницька злочинність в Україні: сучасний стан проблеми / А. Б. Блага // Вісник Луган. ін-ту внутр. справ МВС України. – 2000. – Вип. 1. – С. 216.

2. Запобігання правопорушенням в місцях позбавлення волі / за заг. ред. О. М. Джузи та О. Г. Колба. – Луцьк: ПП Іванюк В.П., 2010. – С. 32.

3. Кримінологія: навч. посіб. / за заг. ред. О. М. Джузи. – К.: Атіка, 2009. – С. 242.

4. Кулініч Н. А. Законодавчий захист від насильства в сім'ї / Н. А. Кулініч // Вісн. Львів.ін-ту внутр. справ. – Л., 2003. – Т. 2 – С. 244.

УДК 34:37:37.212.5(477)(043.2)

Шапенко Л.О., асистент,
Навчально-науковий Юридичний інститут,
Національний авіаційний університет, м. Київ

ПРАВОВЕ ВИХОВАННЯ МОЛОДІ У СУЧАСНИХ УМОВАХ РЕФОРМУВАННЯ ОСВІТНЬОЇ СФЕРИ

Показником становлення правової державності виступає стан правової культури українського суспільства, яка, в свою чергу, визначається рівнем його правосвідомості, розвитком демократичних інститутів, здатних забезпечити соціально-правову активність громадян. Саме тому надзвичайно актуальним в наш час є створення ефективної системи формування правосвідомості населення, зокрема молоді, покликаної в